Lietas Nr. C34042113
Lietas arhīva Nr. C-0421-13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Saldū 2013.gada 5.septembrī

Saldus rajona tiesas tiesnese I.Kalniņa rakstveida procesā izskatīja civillietu akciju sabiedrības „Citadele banka" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ un /pers. B/ par parāda Ls 1494,59 piedziņu.

Tiesa

k o n s t a t ē j a :

PrasītājsAS „Citadele banka" (turpmāk arī - prasītājs) cēlis prasību tiesā maza apmēra prasību pret atbildētājiem /pers. A/ un /pers. B/ (turpmāk arī - atbildētāji) par parāda Ls 1494,59 piedziņu.

Prasībā norādīts, ka saskaņā ar 2006.gada 30.marta AS „Parex banka" (turpmāk arī - Banka) un atbildētāja /pers. A/ starpā noslēgto Studējošā aizdevuma līgumu Nr./numurs/ (turpmāk - Studējošā aizdevuma līgums) prasītājs izsniedza atbildētājam /pers. A/ aizdevumu studējošā sociālajām vajadzībām Ls 1200 apmērā.

Studējošā aizdevuma līguma pastiprinājumam 2006.gada 30.martā atbildētāja /pers. B/ parakstīja Galvojuma līgumu Nr./numurs/ (turpmāk - Galvojuma līgums), apņemoties kā pats parādnieks pilnībā samaksāt Bankai parādu (tā nesamaksāto daļu), atlīdzināt atbildētāja /pers. A/ vainas vai nokavējuma dēļ nodarītos zaudējumus un atlīdzināt Bankai radušos tiesas izdevumus, gadījumā, ja atbildētājs /pers. A/ pienācīgi nepilda savas Studējošā aizdevuma līgumā noteiktās saistības.

Saskaņā ar 01.08.2010. starp Banku un prasītāju AS „Citadele banka" noslēgto līgumu par uzņēmuma pāreju Banka ir nodevusi un AS „Citadele banka" ir pieņēmusi visas tiesības un saistības attiecībā uz Studējošā aizdevuma līgumu un Galvojuma līgumu.

Ar 2010.gada 20.septembra n/a rektora rīkojumu Nr.2212/m atbildētājs /pers. A/ izslēgts no studējošo saraksta. Pamatojoties uz Studējošā aizdevuma līguma 5.1.2.punktu gadījumā, ja students izslēgts no attiecīgās studiju programmas, viņam jāsāk saņemtās aizdevuma summas atmaksa ne vēlāk kā ar 3.mēnesi pēc izslēgšanas.

Sakarā ar neveiktajiem maksājumiem prasītājs 2012.gada 1.februārī nosūtīja atbildētājiem paziņojumu par uzņemto saistību izpildi un Studējošā aizdevuma līguma pirmstermiņa izbeigšanu, aicinot atbildētājus pildīt no minētā līguma izrietošās saistības. Atbildētāji parādu nesamaksāja, kā rezultātā prasītājs saskaņā ar Studējošā aizdevuma līguma 9.3.punktu izbeidza Studējošā aizdevuma līgumu pirms termiņa ar 2012.gada 23.februāri.

Parāda summa saskaņā ar Studējošā aizdevuma līgumu ir Ls 1494,59, ko sastāda neatmaksātā aizdevuma summa Ls 1200; līgumiskie procenti Ls 201,28; līgumsods Ls 93,31.

Lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. A/ par labu AS „Citadele banka" pamatparādu Ls 1200, līgumiskos procentus Ls 201,28, līgumsodu Ls 93,31, tiesāšanās izdevumus, noteikt AS „Citadele banka" tiesības saņemt no atbildētāja /pers. A/ likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas līdz sprieduma izpildes dienai. Piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. A/, piedzīt no atbildētājas /pers. B/ par labu AS „Citadele banka" parādu Ls 1494,59 apmērā, kā arī tiesāšanās izdevumus, noteikt AS „Citadele banka" tiesības saņemt no /pers. B/ likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas līdz sprieduma izpildes dienai.

Prasība celta uz Civillikuma 1587., 1589., 1692., 1698., 1716., 1720., 1756., 1764., 1765., 1943., 1946.p.p. pamatiem.

Atbildētājs /Pers. A/ par prasību iesniegtajā paskaidrojumā norādījis, ka prasību atzīst pilnībā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmajā daļā noteiktajai kārtībai civillieta AS „Citadele banka" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ un /pers. B/ par parāda Ls 1494,59 piedziņu tiek izskatīta rakstveida procesā, jo puses nav lūgušas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Novērtējusi rakstveida pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka AS „Citadele banka" maza apmēra prasība par parāda Ls 1494,59 piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Ar lietas materiāliem pierādīts fakts, ka saskaņā ar 2006.gada 30.martā AS „Parex banka" un /pers. A/ starpā noslēgto Studējošā aizdevuma līgumu Nr./numurs/ AS „Parex banka" ir piešķīrusi un izsniegusi atbildētājam /pers. A/ aizdevumu studējošā sociālajām vajadzībām Ls 1200 apmērā (lietas 16.,27.-47.lapa).

Neskatoties uz to, ka studējošā kredīts atbildētājam ir piešķirts Ministru kabineta 2001.gada 29.maija noteikumos Nr.220 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu" paredzētajā kārtībā, minētais līgums vienlaicīgi ir kvalificējams kā aizdevuma līgums Civillikuma 1934.panta izpratnē, kas paredz, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Ar 2010.gada 20.septembra n/a rektora rīkojumu Nr.2212/m atbildētājs /pers. A/ izslēgts no studējošo saraksta.(lietas 18.lapa).

Pamatojoties uz Studējošā aizdevuma līguma 5.1.2.punktu gadījumā, ja students izslēgts no attiecīgās studiju programmas, viņam jāsāk saņemtās aizdevuma summas atmaksa ne vēlāk kā ar 3.mēnesi pēc izslēgšanas no saraksta (16.lapa).

Saskaņā ar 19.04.2013. starp AS „Parex banka" un AS „Citadele banka" noslēgto līgumu par uzņēmuma pāreju AS „Parex banka" ir nodevusi un AS „Citadele banka" ir pieņēmusi no AS „Parex banka" visas tiesības un saistības attiecībā uz pušu starpā noslēgtā Studējošā aizdevuma līguma un minētā līguma nodrošinājumam noslēgtā Galvojuma līguma (lietas 22.lapa).

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājs /pers. A/ izsniegtā aizdevuma atmaksas saistības saskaņā ar maksājumu grafiku (lietas 19.-21.lapa) nav pildījis, kā rezultātā prasītājs 2012.gada 1.februārī, izmantojot savas Studējošā aizdevuma līguma 9.3.punktā pielīgtās tiesības, ir paziņojis atbildētājiem par vienpusēju atkāpšanos no minētajiem līgumiem, izbeidzot tos ar 2012.gada 23.februāri un nosakot atbildētājam jaunu galīgo saistību izpildes termiņu (lietas 23.-24.lapa).

Tiesības pirms termiņa izbeigt aizdevuma līgumu prasītājam garantē arī Ministru kabineta 2001.gada 29.maija noteikumu Nr.220 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu" 55.punkts, kas paredz, ja kredīta ņēmējs sešu mēnešu laikā nav veicis regulārus kredīta pamatsummas un kredīta procentu maksājumus, kredītiestāde piedzen visu neatmaksāto summu.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Aizdevuma atmaksas termiņš ir iestājies, atbilstoši prasītāja aprēķinam neatmaksātā aizdevuma pamatsumma saskaņā ar Studējošā aizdevuma līgumu uz 2013.gada 18.aprīli sastāda Ls 1200 (lietas 48.lapa).

Atbildētājs /pers. A/ iesniegtajā paskaidrojumā, izmantojot savas procesuālās tiesības, neatmaksātās aizdevuma pamatsummas apmēru nav apstrīdējis, to nav apstrīdējusi arī atbildētāja /pers. B/, uz lietas izskatīšanas dienu parāds nav nomaksāts.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka no atbildētāja /pers. A/ piedzenams aizdevuma pamatsummas parāds Ls 1200,00 apmērā.

Par pamatotu ir atzīstams AS „Citadele banka" prasījums daļā par nesamaksāto procentu par aizdevuma summas lietošanu piedziņu, kas saskaņā ar Studējošā aizdevuma līgumu uz 2013.gada 18.aprīli sastāda Ls 201,28 (lietas 49.-51.lapa), jo procenti aprēķināti Studējošā aizdevuma līguma 3.1.1.punktā paredzētajā apmērā, t.i., 5% gadā (lietas 16.lapa) un to maksāšanas pienākumu paredz Civillikuma 1753., 1756., 1764.pants, līdz ar ko procenti Ls 201,28 apmērā ir piedzenami no atbildētāja /pers. A/ par labu prasītājam.

Prasītājam saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1765.pantu, Civilprocesa likuma 195.pantu atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājiem likumiskos 6% no simta gadā no piedzītās parāda pamatsummas.

No prasītāja iesniegtajiem pierādījumiem ir redzams, ka atbildētājs ir pieļāvis saistību izpildes nokavējumu, par ko strīds no atbildētāja puses nepastāv, līdz ar ko prasītājam saskaņā ar Civillikuma 1716.p., 1717.p.,1719.p., 1724.p. bija dibināts pamats aprēķināt līgumsodu atbilstoši Studējošā aizdevuma līguma 7.punktam, kas paredz aizņēmēja pienākumu maksāt aizdevējam līgumsodu 0,1% dienā no savlaicīgi nesamaksātā (nokavētā) aizdevuma summas un aizdevuma procentu maksājuma par katru nokavēto dienu (lietas 16., 52.-55.lapa). Konkrētajā gadījumā prasītāja aprēķinātais līgumsods saskaņā ar Studējošā aizdevuma līguma 7.punktu uz 2013.gada 18.aprīli sastāda Ls 93,31.

Tiesas ieskatā prasītāja aprēķinātais līgumsods, samērojot to ar neizpildīto pamatsaistību apmēru un saistību izpildes termiņu, ir atzīstams par samērīgu un taisnīgu, atbildētāji pienākumu maksāt līgumsodu un tā apmēru nav apstrīdējuši, līdz ar ko tas piedzenams no atbildētājiem par labu prasītājam.

Atbildētāja /Pers. B/, 2006.gada 30.martā parakstot galvojuma līgumu Nr./numurs/ (lietas 17.lapa), ar kuru tiek nodrošinātas saistības, kas izriet no 30.03.2006. starp AS „Parex banka" un galvenās parādnieka /pers. A/ starpā noslēgtā Studējošā aizdevuma līguma Nr./numurs/ (lietas 16.lapa), saskaņā ar minētā līguma 4.1. punktu kā galvinieks uzņēmies saistību atbildēt ar visu savu mantu Bankai par galvenā parādnieka parādu, ar kuru tiek saprastas visas parādnieka saistības pret Banku un kas nodibinātas, pamatojoties uz šī Līguma pirmajā daļā norādīto Galveno līgumu, kā pats parādnieks (Civillikuma 1702.panta otrās daļas izpratnē), tai skaitā - ne tikai par parāda pamatsummu jeb galveno parādu, bet arī par procentiem par aizdevuma izmantošanu, līgumsodiem un citiem Bankas prasījumiem, kas izriet no Līguma, t.sk., iespējamiem tiesvedības izdevumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1692.pantā sniegto definīciju galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda.

Tiesas ieskatā atbildētājas /pers. B/ un AS „Parex banka" starpā 2006.gada 30.martā noslēgtais Galvojuma līgums atbilst Civillikuma 1692.-1695.panta nosacījumiem un ir atzīstami par ekspromisorisku galvojumu Civillikuma 1702.panta otrās daļas izpratnē - galvinieks uzņēmies saistību kā pats parādnieks, šajā gadījumā atsakoties no Civillikuma 1702.panta pirmajā daļā paredzētajām tiesībām prasīt, lai kreditors pa priekšu vēršas ar prasību pie galvenā parādnieka.

Ievērojot ekspromisoriskā galvojuma būtību, kreditoram nav pienākums ar prasījumu sākotnēji vērsties pie galvenā parādnieka, tāpēc viņš saistību izpildes nokavējuma gadījumā ir tiesīgs vērsties uzreiz pret galvinieku un šīs tiesības tiesas ieskatā neietekmē tas, vai un kādā veidā kreditors ir vērsies pret galveno parādnieku.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka ar spriedumu nosakāms, ka piedziņas neiespējamības gadījumā no galvenā parādnieka /pers. A/, parāds piedzenams no galvinieces atbildētājas /pers. B/.

No atbildētājiem par labu prasītājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva Ls 224,19, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu un tiesas pavēstu piegādi un izsniegšanu pusēm Ls 5,50, attiecīgi ½ apmērā no katra atbildētāja.

Pamatojoties uz teikto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu un 97.pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

Akciju sabiedrības „Citadele banka" maza apmēra prasību par parāda Ls 1494,59 piedziņu apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. A/, pers.kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai „Citadele banka", reģ.nr./reģistrācijas numurs/, neatmaksāto aizdevuma pamatsummu Ls 1200 (viens tūkstotis divi simti latus), līgumiskos procentus Ls 201,28 (divi simti vienu latu un 28 santīmus), līgumsodu Ls 93,31 (deviņdesmit trīs latus un 31 santīmu), atzīstot akciju sabiedrības „Citadele banka", reģ.Nr./reģistrācijas numurs/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājiem likumiskos 6% no simta gadā no piedzītās parāda pamatsummas. Piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. A/, pers.kods /personas kods/, iepriekš minēto parāda summu piedzīt no /pers. B/, pers.kods /personas kods/.

Piedzīt no /pers. A/, pers.kods /personas kods/, un /pers. B/, pers.kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai „Citadele banka", reģ.nr./reģistrācijas numurs/, tiesas izdevumus - valsts nodevu Ls 224,19 **(**divi simti divdesmit četrus latus un 19 santīmus),ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 5,50 (piecus latus un 50 santīmus), attiecīgi ½ apmērā no katra atbildētāja.

Noteikt, ka /pers. A/ un /pers. B/ ir tiesības 10 dienu laikā no tiesas sprieduma stāšanās likumīgā spēkā to izpildīt labprātīgi.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Kurzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Saldus rajona tiesā.

Pilns motivēts tiesas spriedums sastādīts 2013.gada 5.septembrī.